

Aleksandra MOROSKA-BONKIEWICZ

Dolnośląska Szkoła Wyższa

II OGÓLNOPOLSKI KONGRES POLITOLOGII

Tematem przewodnim kongresu zorganizowanego w Poznaniu w dniach 19 do 21 września 2012 r. była „Polska i Europa wobec wyzwań współczesnego świata”. Gospodarzem kongresu (drugiego w historii polskiej politologii, poprzedni odbył się w Warszawie w 2009 r.) był Wydział Nauk Politycznych i Dziennikarstwa w Poznaniu. Kongres niezmiennie współorganizowali Komitet Nauk Politycznych Polskiej Akademii Nauk oraz Polskie Towarzystwo Nauk Politycznych. Konferencja zgromadziła około 1000 uczestników z różnych ośrodków naukowych w Polsce. Obrady odbywały się pod patronatem honorowym Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Bronisława Komorowskiego.

Celem spotkania była prezentacja wyników prowadzonych badań, zapoznanie się z aktualnymi trendami w rozwoju teoretycznych i metodologicznych podstaw badań politologicznych oraz sformułowanie wniosków, które przyczynią się do rozwoju dyscypliny naukowej. Dyskutowano o roli politologów w kształtowaniu standardów demokratycznych i o możliwości wykorzystania wyników badań politologicznych w praktyce życia społeczno-politycznego. Ważnym zadaniem kongresu była również integracja środowiska naukowego zainteresowanego rozwojem dyscypliny „nauki o polityce”.

W sesji plenarnej poza powszechnie cenionymi naukowcami udział wzięli przedstawiciele władz państwowych (m.in. wiceminister Nauki i Szkolnictwa Wyższego) i jednostek gospodarczych (Prezydent Pracodawców RP, Przewodniczący Rady Nadzorczej Presspublica) oraz politycy (poseł do PE, premier rządu w latach 1997-2001 Jerzy Buzek, posłanka na sejm RP dr Krystyna Łybacka). Tematyka obejmowała rozważania na temat relacji między politologią a polityką, pozycji i znaczenia politologii wobec komercjalizacji nauki, a także dyskusję na temat nowych podejść metodologicznych w badaniach politologicznych.

Spośród setki paneli uwagę autora zwróciły te odnoszące się bezpośrednio do aktualnych wydarzeń społeczno-politycznych świata. Wskazać tu należy m.in. panel dotyczący unijnej perspektywy kryzysu światowego *Unia Europejska wobec kryzysu gospodarki światowej* prof. dr hab. Zdzisława W. Puśleckiego, panele ukazujące wielowymiarowość kryzysu w Unii Europejskiej (aspekty gospodarcze, polityczne, strukturalne, w zakresie polityki międzynarodowej) m.in. panel prof. dr hab. Konstantego Wojtaszczyka – *Kryzys w Unii Europejskiej i sposoby jego przezwyciężania*. Szerokim zainteresowaniem cieszył się panel pt.: *Arabska wiosna: wymiary i perspektywy przemian społeczno-politycznych na Bliskim Wschodzie*, prowadzony przez dr Przemysława Osiewicza oraz nawiązujący do współczesnych przejawów społecznego protestu panel pt: *Ruch oburzonych i jego wpływ na wzrost aktywności obywatelskiej społeczeństw* moderowany przez prof. dr hab. Andrzeja Wojtaszaka.

Nowym trendem w politologii są niewątpliwie badania nad jakością demokracji prezentowane w panelu dr Anny Sroki pt.: *Jakość demokracji – wyzwania i zagrożenia* oraz nad e-demokracją dyskutowaną w panelu prof. dr hab. Marczewskiej-Rytko pt.: *Demokracja elektroniczna – kontrowersje i dylematy*. Drugi z paneli skupił znaczną liczbę badaczy, którzy omawiali m.in. problematykę wpływu e-demokracji na partycypację polityczną, wskazywano na obawy związane z głosowaniem elektronicznym również od strony technologicznej, rozważano funkcjonowanie e-government (e-administracji) jako czynnika efektywności współpracy na linii państwo-społeczeństwo oraz perspektywy rozwoju wyborów elektronicznych w Polsce.

Na kongresie dyskutowano również problematykę związaną z bezpieczeństwem państwa oraz bezpieczeństwem międzynarodowym. W panelu prof. dr hab. Marka Pietrasia zaprezentowano nowe obszary badawcze bezpieczeństwa międzynarodowego, wskazując na jego pozamilitarne aspekty takie jak bezpieczeństwo żywnościowe, ekologiczne, klimatyczne, demograficzne. W panelu dr Krzysztofa Książopolskiego, *Bezpieczeństwo ekonomiczne w perspektywie politologicznej* szczególnie intensywnie rozważano kwestię bezpieczeństwa energetycznego Europy. Interesujący był także panel omawiający różnorodne aspekty bezpieczeństwa Polski (m.in. militarne, morskie, lotnicze, informacyjne, demograficzne, terrorystyczne) zorganizowany przez prof. dr hab. Sebastiana Wojciechowskiego, *Bezpieczeństwo Polski i jego współczesne zagrożenia*, a także panel dotyczący instytucjonalnego wymiaru bezpieczeństwa – *Teraźniejsze i przyszłe role instytucji bezpieczeństwa w systemach politycznych Polski i innych państw europejskich* prowadzony przez dr. Włodzimierza Fehlera.

Ważne z punktu widzenia dyscypliny naukowej były również pytania stawiane podczas kongresu, a dotyczące kondycji i wyzwań polskiej politologii, teoretycznych i praktycznych aspektów interdyscyplinarności w naukach o polityce, znaczenia edukacji politycznej w życiu społecznym oraz *esprit de corps* polskiej politologii prezentowanych odpowiednio w panelach prof. dr hab. Barbary Krauz-Mozer, dr Wojciecha Gagatka i dr Piotra Lisewskiego oraz podczas obrad plenarnych na zakończenie konferencji.

Szeroki zakres problematyki poruszanej podczas II kongresu politologicznego oraz udział przedstawicieli różnorodnych ośrodków naukowych pozwoliły niewątpliwie na wszechstronną analizę wyzwań, przed jakimi współcześnie stoi Polska i Europa oraz na określenie nowych kierunków badań dla polskiej politologii.